

Digitální výukový materiál

zpracovaný v rámci projektu „EU peníze školám“

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: CZ.1.07/1.5.00/34.0386 „SŠHL Frýdlant.moderní školy“

Škola: Střední škola hospodářská a lesnická, Frýdlant
Bělíkova 1387, příspěvková organizace

Šablona: III/2

Sada: VY_32_INOVACE_Zdravotní nauka.2.34

Vytvořeno: 07. 05. 2013

Ověřeno: 25. 06. 2013

Třída: SČ 2

NEMOCI OBĚHOVÉ SOUSTAVY –

Cévní mozková příhoda– charakteristika, příčiny vzniku, dělení

Vzdělávací oblast: **Název vzdělávací oblasti**

Předmět: **Zdravotní nauka**

Ročník: **2.**

Autor: **Mgr. Ivana Košková**

Časový rozsah: 1 vyučovací hodina

Pomůcky: dataprojektor, notebook

Klíčová slova: **iktus, trombus, embolus, ischemie**

Anotace:

Materiál je určen pro studenty oboru Sociální činnost, druhý ročník. Seznamuje s charakteristikou onemocnění, příčinami vzniku a dělením CMP.

CÉVNÍ MOZKOVÁ PŘÍHODA 1

Charakteristika onemocnění

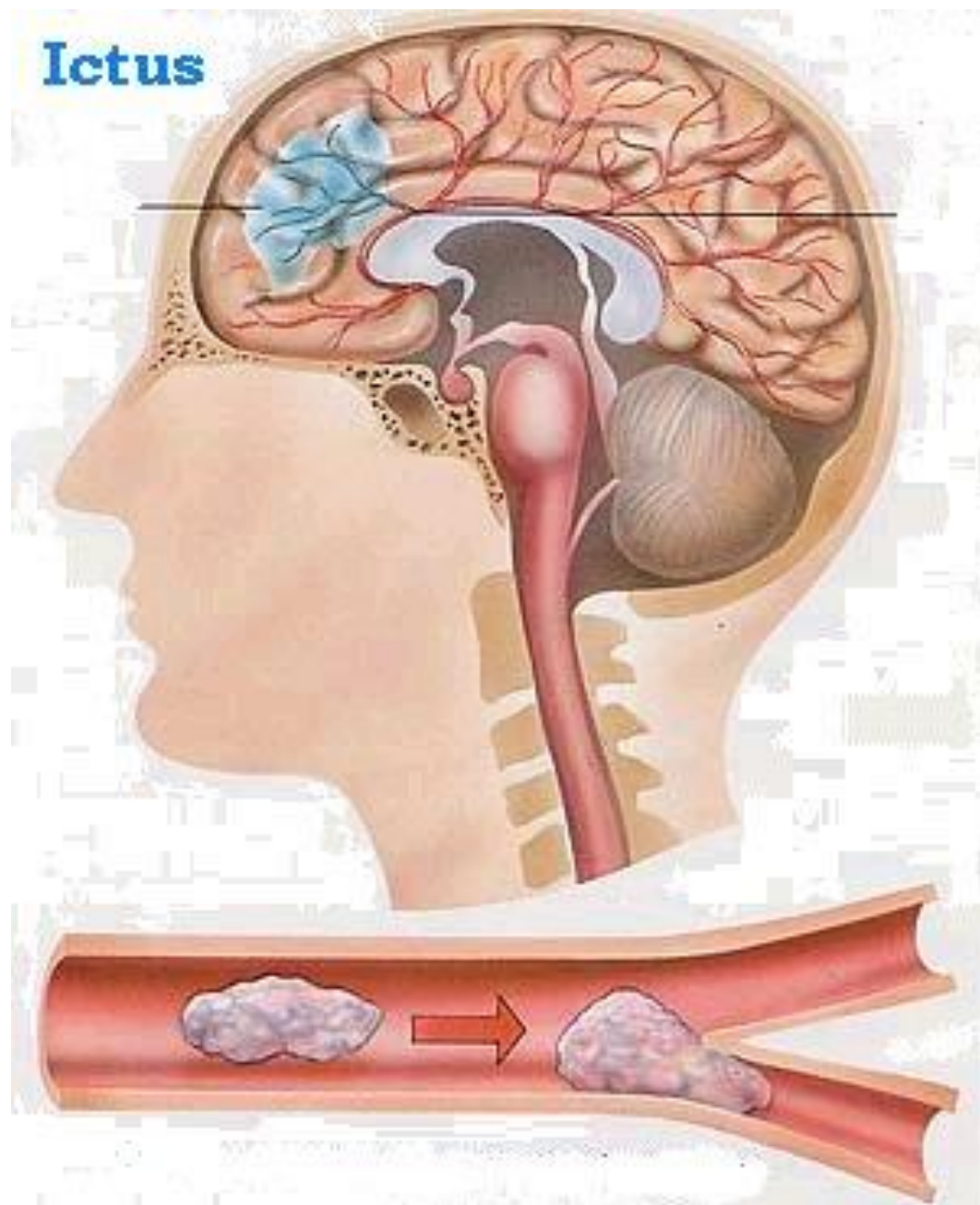
Příčiny vzniku

Dělení CMP

Charakteristika onemocnění

- je to jedna z akutní forem ischemické choroby
- **Cévní mozková příhoda (CMP, též ictus, iktus, mozková mrtvice nebo mozkový infarkt)**
- je náhle se rozvíjející postižení určitého okrsku **mozkové tkáně**, které vzniklo poruchou **prokrvení - ischemie**
- nedokrvení vzniká na podkladě **uzávěru** mozkové tepny nebo **krvácení** při porušení celistvosti stěny (aneurysma) některé z mozkových cév
- příhoda je provázené akutními **neurologickými** příznaky
- jedná se o akutní, život ohrožující stav, který vyžaduje okamžitou lékařskou pomoc
- léčení následků je ovlivněno lokalizací a rozsahem postižení mozku

Ictus

Neurologické projevy

Příčiny

- příčinou většiny CMP je **ischemie (asi z 80%)**, menší počet příhod vzniká z důvodu **krvácení**

Ischemická cévní mozková příhoda

- vzniká na podkladě **aterosklerózy, trombózy** nebo **embolie**
- **ateroskleróza** v kombinaci s **hypertenzí** – dochází k postupnému zužování tepen ukládáním cholesterolu
- **trombóza** vzniká na podkladě aterosklerózy mozkových tepen – v místě aterosklerotického zúžení se postupně vytváří krevní **sraženina (trombus), která cévu náhle ucpe**
- **embolie** vzniká většinou **utržením trombu** vzniklého v jiném místě cévního řečiště a jeho zanesením do mozkových tepen
- ICMP se projevuje nejčastěji postižením hybnosti různých částí těla, při **včasné léčbě (do 3–6 hodin)** je možnost úplné úpravy těchto neurologických potíží

Hemoragická cévní mozková příhoda

- vzniká na podkladě **prasknutí** (ruptura) některé z mozkových tepen a následného krvácení do mozkové tkáně – příčinou bývá **dlouhodobě neléčený vysoký krevní tlak** nebo **vrozené oslabení stěny** mozkové cévy – **výduť**(aneurysma)

Dělení CMP podle příčiny

1. Ischemická cévní mozková příhoda
2. Hemoragická cévní příhoda

Dělení podle průběhu CMP

1. Tranzitorní mozková příhoda
2. Reverzibilní mozková příhoda
3. Dokončená mozková příhoda
4. Progredující mozková příhoda

Dělení CMP podle průběhu

➤ tranzitorní mozková příhoda

je přechodná příhoda

jde o ložiskovou poruchu funkce mozku nebo jednostrannou poruchu zraku

stav se upraví spontánně, klinické příznaky se sami během 1 - 24 hodiny upraví

při vyšetření se neobjeví patologické změny

příčinou je aterosklerotické zúžení, cévní spazmus, embolizace,
pozor je to varovný signál

➤ reverzibilní mozková příhoda

jde o mozkovou ischemii, náhle vzniknou příznaky, které odeznívají do 14 dní

mohou zanechat následky – neurologický deficit

➤ **dokončená mozková příhoda**

ischemie vznikne náhle

vzniknou závažné příznaky

zanechává trvalé závažné následky

➤ **progredující mozková příhoda**

postupně narůstající mozková ischemie

projevuje se zhoršujícími se neurologickými příznaky

je to méně častá forma (vzniká v důsledku narůstajícího trombu)

Opakování

- 1. Uved'te další označení pro cévní mozkovou příhodu.**
- 2. Vysvětlete pojem ischemie.**
- 3. Jak se dělí CMP podle příčiny.**
- 4. Jaké jsou příčiny vzniku cévní mozkové příhody.**
- 5. Vysvětlete pojem tranzitorní mozková příhoda.**

Použité zdroje

- NOVÁKOVÁ, I. *Zdravotní nauka 2. díl*. Praha: Grada Publishing, 2011. 204 s. ISBN 978-80-247-3709-6.
- HERMAN, J., MUSIL, D., a kolektiv. *Žilní onemocnění v klinické praxi*. Praha: Grada Publishing, 2011. 280 s. ISBN 978-80-247-3335-7.
- SOUČEK, M. *Vnitřní lékařství*. Praha: Grada Publishing, 2011. 1788 s. ISBN 978-80-247-2110-1.
- Medical Team Magazine [online]. [cit. 2013-09-22]. Dostupné z: http://www.mtmweb.it/index_intro_2.htm
- Salud con Medicina Tradicional China: Ictus (Accidente Vascular Cerebral) [online]. [cit. 2013-09-22]. Dostupné z: <http://yinyangmora1.blogspot.cz/2010/12/ictus-accidente-vascular-cerebral.html>

Pokud není uvedeno jinak, jsou použité objekty vlastní originální tvorbou autora. Materiál je určen pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu. Veškerá vlastní díla autora (fotografie, videa) lze bezplatně dále používat i šířit při uvedení autorova jména.